పుస్తకం ఓ నేస్తం

- పద్మవల్లి

నెలనెలా మీ కోసం.. ఓ మంచి పుస్తకం

రహస్య స్నేహితుడు

The Boy in Striped Pajamas

బాల్యం ... అమాయకమైనదీ, అందమైనదీనూ. పెద్దవాళ్లకుండే కల్మషాలూ, మాత్సర్యాలూ అంటని దేవలోకపు వనంలో తిరిగాడే బంగారు ప్రాయం. ఎంత పెద్దవారమయినా బ్రతుకు మొదట్లో తిన్న అమ్మ చేతి పాలబువ్వ ముద్దల నుంచీ, మొదటి నేస్తం వరకూ అపురూపంగా ఆప్యాయంగా కలవరించే మధురానుభూతులు మిగిల్చే వసంతకాలం. అందుకే 'ఉందో లేదో పుణ్యం, నా బాల్యం నాకిచ్చేయ్' అనీ 'ఏ దౌలత్ భీ లేలో, ఏ షరారత్ భీ లేలో, ముఝుకో లౌటాదో బచపన్ కా సావన్' అనీ ప్రాధేయపడ్డారంటే ఆశ్చర్యం లేదు. అయితే ఎంత బేఫికర్ జీవితమయినా, పిల్లలకీ వాళ్ళకి తగిన కష్టాలు వాళ్ళకి ఉంటాయి. జీవితంలోని ఏ మార్పునయినా, దాని అవసరాన్ని అర్థం చేసుకుని దాని ప్రభావాన్ని స్వీకరించడానికి మనల్ని మనం సిద్ధం చేసుకున్నా కూడా ఒకోసారి చెదిరిపోతుంటాము. పిల్లలలోనూ ఆ మార్పులు కనిపించని ఆందోళన కలిగిస్తాయి. పెద్దాళ్ళు వారి ఆందోళనని ఏమాత్రమూ పట్టించుకోకుండా, ఏ విషయం అడిగినా 'చిన్నపిల్లలు మీకెందుకు?' అని దాటేస్తాము. ఒక్కోసారి పిల్లలు కదా, వారికి అవసరం లేదు అని కొన్ని విషయాలు చెప్పకుండా దాయటం వలన జరిగే నష్టాలే ఎక్కువ ఉంటాయి. వద్దన్న విషయాలు తెలుసుకోవాలనే కుతూహలం పిల్లలని వూహించని పరిస్థితుల్లోకి తోస్తాయి.

తండ్రి ఉద్యోగ రీత్యా ఉన్న వూరినీ ఫ్రెండ్స్ వదిలేసి, చుట్టుపక్కల పిల్లలు లేని చోటికి వెళ్ళి, అక్కడేమీ తోచక, పెద్దవాళ్ళు వద్దన్న చోటికి వారికి తెలియకుండా వెళ్ళి ఓ రహస్య స్నేహితుడిని సంపాదించుకున్న ఓ పిల్లాడు చివరికి ఏ పరిస్థితుల్లో చిక్కుకున్నాడు? ఆ స్నేహితుడెవరు? ఆ ఫ్రెండ్షిప్ ఎవరికీ తెలీకుండా ఎన్నాళ్ళు, ఎలా సాగింది అనేది, హోలోకాస్ట్ రోజులు ఆధారంగా చేసుకుని John Boyne వ్రాసిన కథ The Boy in Striped Pajamas.

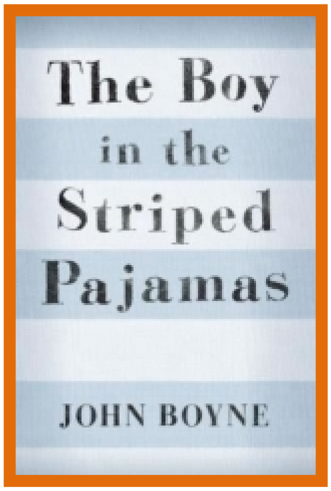

కథాకాలం 1943. కథాస్థలం జర్మనీలోని బెర్లిన్. బ్రూనో చీకూ చింతా లేని తొమ్మిదేళ్ళ పిల్లాడు. అమ్మా, నాన్న, అక్క గ్రెటెల్ తో కలిసి బెర్లిన్లో ఉంటాడు. నాన్న హిట్లర్ సైన్యంలో ఆఫీసర్. బ్రూనోకి ముగ్గురు బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్ ఉన్నారు. వాళ్ళతో కలిసి సెలవుల్లో ఏం ఎడ్వంచర్స్ చెయ్యాలో ప్లాన్ చేసుకుంటూ సంతోషంగా గడిపేస్తూ ఉంటాడు. గ్రెటెల్ వయసు పన్నెండేళ్ళు . తనకేమో బ్రూనోని చూస్తే చిన్నపిల్లాడని అలుసు. బ్రూనోకేమో అక్క ఒక 'హోప్ లెస్ కేస్' అని గొప్ప నమ్మకం. ఒకరోజు హిట్లర్ బ్రూనో ఇంటికి డిన్నర్ కి వచ్చి, అమ్మా నాన్నలతో కబుర్లు చెప్పి వెళ్ళాడు. ఆ తర్వాత నాన్నకి హిట్లర్ ఒక పెద్ద బాధ్యత అప్పచెప్పి ప్రమోషన్ ఇచ్చారనీ, నాన్నని ఇకనుంచీ అందరూ 'కమాండంట్' అని పిలవాలనీ తెల్సింది. ఇలా ఉండగా ఒకరోజు బ్రూనో స్కూల్ నుండి ఇంటికి వచ్చేసరికి ఇంట్లో పనిమనిషి మరియా బ్రూనో రూంలోని బట్టలూ ఆటవస్తువులూ పెట్టెల్లో సర్దుతూ కనిపించింది. ఏం జరుగుతోందని అడిగిన బ్రూనోతో తల్లి 'నాన్నగారికి కొత్తగా వచ్చిన ప్రమోషన్ వలన మనందరం వేరే వూరికి మారుతున్నాం, అందుకని సామానులు సర్దుతున్నాం' అని చెపుతుంది. బ్రూనోకి ఆ సంగతి చాలా బాధ కలిగించింది. తన స్నేహితులని వదిలేసి ఎలా వెళ్లాలని తెగ బాధపడిపోయాడు. ఉద్యోగానికి నాన్న ఒక్కరే వెళ్ళొచ్చు కదా, మనం ఇక్కడే ఉండొచ్చు అని అడిగాడు. కానీ అమ్మ 'అవన్నీ జరిగేవి కాద'ని చెప్పి, వెళ్ళి సామాన్లు సర్దటంలో మరియాకి హెల్ప్ చెయ్యమని పంపేసింది. చేసేదేంలేక అయిష్టంగానే వెళ్ళిపోయాడు. ఓ రెండు రోజుల్లో మొత్తం బ్రూనో కుటుంబం, ముగ్గురు పనివాళ్ళు కలిసి క్రొత్తవూరు చేరుకున్నారు.

క్రొత్తవూరిలో తనుండాల్సిన ఇల్లు చూడగానే బ్రూనోకి విపరీతమయిన దుఃఖం వచ్చింది. బెర్లిన్లో ఇల్లు ఐదు అంతస్తులతో ఉండి, చక్కగా వూరి మధ్యలో ఉండేది. చుట్టూ బోలెడు ఇళ్ళూ ఆడుకోడానికి పిల్లలూ ఉండేవారు. ఈ క్రొత్త ఇల్లేమో ఎక్కడో వూరి చివర ఉండి, చుట్టూ కనుచూపు మేరలో ఒక్క ఇల్లు గానీ, దుకాణం గానీ ఏమీ లేదు. పైగా అది మూడు అంతస్తులు మాత్రమే ఉండి చిన్నగా కూడా ఉంది. ఇవి చూడగానే అసలు ఇక్కడ తనెలా ఉండాలి అని బోలెడు దిగులేసింది బ్రూనోకి. అంత మంచి ఇంటి నుండి, వూరి నుండి ఇలా ఎవరూ లేని చోటికి, చిన్న ఇంట్లోకి పంపించారంటే నాన్నేదో తప్పు చేసి ఉంటారని నమ్మకం కలిగింది బ్రూనోకి. ధైర్యం చేసి నాన్న ఆఫీసులోకి వెళ్ళి అడిగాడు కూడాను ఆ సంగతి. పైగా 'మీరేదైనా తప్పు చేస్తే హిట్లర్ కి చెప్పి తప్పు ఒప్పుకుని క్షమాపణ అడగండి. ఆయన క్షమించి మనల్ని మళ్ళీ వెనక్కి పంపేస్తారు' అని నాన్నకి సలహా కూడా ఇచ్చాడు. ఆయన నవ్వి 'నామీద నమ్మకంతో నాకు చాలా ముఖ్యమైన బాధ్యత ఇచ్చారు హిట్లర్. అది పూర్తయేవరకు మనం కొన్నాళ్ళు ఇక్కడే ఉండాలి. నువ్వు నెమ్మదిగా ఇక్కడ అలవాటు పడితే మంచిది' అని చెప్పారు. అక్కతోనూ, పనివాళ్ళతోనూ తనకి అక్కడ నచ్చలేదని గోడు చెప్పుకుంటే, వాళ్ళు తమకి కూడా నచ్చలేదనీ అయినా చెయ్యగలిగిందేమీ లేదనీ తేల్చేసారు. బ్రూనో ఇక చేసేదేమీ లేక వూరుకున్నాడు, కానీ ఎలా అయినా తిరిగి బెర్లిన్ వెళ్ళిపోతే బావుండును అని ఆశ మాత్రం పోలేదు.

నాన్నకి క్రొత్త యూనిఫారం వచ్చిందనీ, దాన్నిండా ఎన్నో రకాల మెడల్స్ తగిలించి ఉన్నాయనీ, ఇపుడు అందరూ నాన్నని 'కమాండంట్' అని పిలుస్తున్నారనీ బ్రూనో గమనించాడు. ఇంటి ముందు రకరకాల వాహనాల్లో చాలామంది సైనికులు నాన్న ఆర్డర్స్ కోసం వేచిఉండి, సీరియస్ గా వాళ్ళ పనులు వాళ్ళు చేసుకుంటున్నారు. ఎపుడూ నాన్న ఆఫీసురూంలో ఎవరో ఒకరితో మీటింగుల్లోనే ఉంటున్నారు. బ్రూనోకి కొత్త ఇంట్లో ఏమీ తోచడం లేదు. పిచ్చేక్కేటట్టుగా ఉంది. ఆడుకోడానికి ఎవరూ లేరు. స్కూల్ లేదు. అక్క తనతో ఆడదు. ఎప్పుడూ తన రూంలో బొమ్మలతో ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. బ్రూనోని తన గదిలోకి కూడా రానివ్వదు. ఏమీ తోచక బ్రూనో గది కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తే ఇంటికి దూరంగా ఒక పెద్ద వైర్ ఫెన్స్, దాని వెనుక దూరంగా చిన్న చిన్న గుడిసెలు, వాటివెనుక పెద్ద బిల్డింగులూ ఉన్నాయని గమనించాడు. ఆ గుడిసెల బయట వందల కొద్దీ మనుషులు గుంపులు గుంపులుగా కూడి కొందరు ఏవేవో పనులు చేస్తూ ఉంటే, వాళ్ళని కొందరు సైనికులు వాళ్ళమీద అజమాయిషీ చెయ్యటం చూసాడు. వాళ్ళంతా ఒకేలాంటి చారల పైజామా, చొక్కా వేసుకుని చారల టోపీ పెట్టుకున్నారనీ, కొందరు విచారంగా ఉంటే, కొందరు తలకి కట్లు కట్టుకుని ఉన్నారనీ, వాళ్ళలో పిల్లలు కూడా ఉన్నారనీ గమనించాడు. వాళ్ళందరూ విచారంగానూ, మురికిగా ఎన్నో నెలల నుంచీ స్నానం చెయ్యనట్టుగా కనిపించారు. అక్కని పిలిచి చూపించాడు. అదొక కేంప్ లా ఉంది అనుకున్నారు కానీ వాళ్ళెవరో, అక్కడెందుకు ఉన్నారో, ఏం చేస్తున్నారో ఇద్దరికీ అర్థం కాలేదు. ఒకరోజు నాన్నని అడిగాడు వాళ్లెవరు అని. ఆయన 'వాళ్ళు మనలాంటి మనుషులు కాదులే. వాళ్ళ గురించి నీకనవసరం' అనేసారు. ఆ ఫెన్స్ వైపు గానీ, బెర్లిన్లో చేసినట్టు ఇల్లు దాటి షికార్లు చెయ్యడం గానీ ఇక్కడ చెయ్యొద్దని గట్టిగా చెప్పారు. అయినా బ్రూనోకి రోజూ వాళ్ళని కిటికీలోంచి చూస్తూ ఉండటం ఒక అలవాటయింది.

నాన్న దగ్గరి పనిచేసే సైనికుల్లో టీనేజ్లో ఉన్న లెఫ్టినెంట్ కర్ట్ ఒకడు. ఎప్పుడూ సీరియస్ గా ఉండి, ఇంట్లో అన్ని చోట్లా చాలా చనువుగా తిరుగుతూ ఉంటాడు. గట్టిగ్గా అరుస్తుందని కుక్కపిల్లని కాల్చి చంపిన క్రూరుడు. అతన్ని మొదటిసారి చూసినపుడే బ్రూనోకి నచ్చలేదు. బ్రూనోకి అతనంటే ఏదో తెలీని భయం. అతన్ని తప్పించుకుని తిరుగుతూ ఉంటాడు. గ్రెటెల్ మాత్రం అతనితో చనువుగా కబుర్లు చెపుతూ, అతను వేసే పిచ్చి జోకులకి పగలబడి నవ్వటం బ్రూనోకి ఏమాత్రమూ నచ్చదు. వంటఇంట్లో కూరలు తరగటంలోనూ, వడ్డనలోనూ సహాయం చెయ్యటానికి వచ్చే పావెల్ అనే వృద్ధుడితో కర్ట్ అమర్యాదగా ప్రవర్తించడం బ్రూనోకి నచ్చదు. ఒకసారి భోజనాల సమయంలో జరిగిన చిన్న పొరపాటుకి పావెల్ని క్రూరంగా హింసించడం ఇంట్లో ఎవరికీ నచ్చదు.

అక్కా తమ్ముళ్ళు ఇద్దరికీ ఇంటికి వచ్చి పాఠాలు చెప్పడానికి ఒక టీచర్ని కుదిర్చారు. రోజూ చదువు పూర్తయ్యాక బ్రూనో ఇంటి ముందున్న తోటలోకి వెళ్ళి ఆడుకోవటమో లేదా తన గది కిటికీలోంచి దూరంగా కేంప్ లో ఉన్న మనుషుల్ని గమనించడమో చేస్తుంటాడు. అలా రోజూ ఒక్కడే గడపటం విసుగొచ్చి ఒకరోజు చుట్టుపక్కల ఏముందో తిరిగి చూడాలనుకున్నాడు. అమ్మా నాన్నా ఇంటి వెనుక తోటలోకి గానీ, ఫెన్స్ దరిదాపులకు కానీ వెళ్లొద్దని ఎన్నోసార్లు చెప్పారు. అయినా కూడా అటేముందో చూడాలని కుతూహలంతో ఇంటివెనుక తోటలోనుంచి బయటపడి ఫెన్స్ దగ్గరికి వెళ్ళాడు. అక్కడ ఆ గుడిసేల్లోకనిపించే మనుషులెవరన్నా కలుస్తారేమో అని చూసాడు కానీ ఎవరూ కనిపించలేదు. ఆ ఫెన్స్ రెండువైపులా మైళ్ళ దూరం వరకూ ఉంది. అలా ఫెన్స్ వెంబడే నడుస్తూ, కనుచూపు

మేరలో తన ఇల్లు గానీ ఆ గుడిసెలు గానీ కనిపించనంత దూరం వెళ్ళాడు. అయినా ఎవరూ కనిపించక వెనక్కి వెళ్ళిపోదామని అనుకుంటుండగా దూరంగా ఎవరో ఉన్నట్టు కనిపించింది. దగ్గరికి వెళ్ళి చూస్తే దాదాపు తన ఈడు ఉన్న పిల్లాడు దిగులుగా కూర్చుని ఉన్నాడు. ఆ పిల్లాడు కూడా చారల పైజామా చొక్క వేసుకుని, చారల టోపీ పెట్టుకుని ఉన్నాడు. తల గుండు చెయ్యబడి ఉంది. బ్రూనో వెళ్ళి తనతో మాటలు కలిపాడు. ఆ పిల్లాడు తన పేరు ష్మోల్ అని, తనది పోలండ్ అనీ, తననీ తండ్రినీ, అన్ననీ సైనికులు తీసుకొచ్చి ఆ కేంప్ లో పెట్టి, తమ చేత కష్టమైన పనులు చెయ్యిస్తున్నారనీ, వాళ్ళు చూడకుండా కొంతసేపు దూరంగా ఇలా వచ్చానని చెప్పాడు. మాటల్లో ఇద్దరి పుట్టినరోజులూ ఒక రోజే అని తెలుసుకున్నారు. తనకు ఆకలిగా ఉందని, బ్రూనో దగ్గర తినడానికేమైనా ఉందా అని అడిగాడు ష్మోల్. అప్పుడేమీ లేదని మరునాడు తీసుకోస్తాననీ చెప్పాడు బ్రూనో. సైనికులు గమనించేలోగా తను వెళ్లిపోవాలని ష్మోల్ వెళ్ళిపోయాడు. వెళ్లేముందు ఇద్దరూ మరునాడు అక్కడ కలవాలని అనుకున్నారు.

ఆరోజు నుంచీ రోజూ చదువు పూర్తవగానే, ఎవరూ చూడకుండా వంటగది లోంచి ఫుడ్ తీసుకుని జేబులో దాచుకుని, ఇంటి వెనుక నుండి ఫెన్స్ దగ్గరికి వెళ్ళిపోవటం అలవాటయింది బ్రూనోకి. ఫెన్స్ దగ్గర ఇద్దరూ కలుసుకుని, బ్రూనో తెచ్చిన ఫుడ్ తింటూ కబుర్లు చెప్పుకోడం చేసేవారు. బ్రూనో బెర్లిన్లో తన ఇల్లూ, ఫ్రెండ్స్ గురించి చెపితే, ష్మోల్ కేంప్ లో సైనికుల గురించీ, వాళ్ళు పెట్టే కష్టాల గురించీ చెప్పేవాడు. బ్రూనో ష్మోల్ తో 'నీకేం చక్కగా నీకు బోలెడంత మంది ఫ్రెండ్స్ ఉన్నారు ఆడుకోవడానికి. నాకెవరూ లేరు' అంటే, ష్మోల్ 'నీకు తెలీదు. అక్కడ ఏమీ బావుండదు. మేము అసలు ఆటలు ఆడుకోము. సైనికులకి మేమంటే అసలు ఇష్టం ఉండదు.' అని చెప్పేవాడు. సైనికులు అప్పుడప్పుడూ తమలో కొంతమందిని ఎక్కడో పనిచేయడానికేమో తీసుకెళ్తారనీ, వాళ్ళని మళ్ళీ తామెప్పుడూ చూడలేదనీ కూడా చెప్పాడు. బ్రూనో ఇంట్లో ఎవరితోనైనా తన కొత్త ఫ్రెండ్ గురించి చెప్పాలనుకున్నాడు కానీ, వాళ్ళు తనని కలవకుండా ఆపేస్తారేమో అని కొంత, ష్మోల్ తనకి మాత్రమే రహస్య స్నేహితుడిగా ఉండటం గర్వంగా అనిపించి కొంతా చెప్పకుండా ఆగిపోయాడు. అలా నెలలు గడుస్తున్నాయి. ఇద్దరూ కొత్త స్నేహం వలన సంతోషంగా ఉన్నారు. రాను రానూ బ్రూనోకి వెనక్కి బెర్లిన్ వెళ్ళాలన్న ఆలోచన కూడా తగ్గిపోయి, అక్కడ తన స్నేహితులని కూడా దాదాపు మర్చిపోయాడు. చాలాసార్లు బ్రూనో తను ఫెన్స్ దాటి అటువైపుకి వచ్చి మిగిలిన పిల్లల్నీ, వాళ్ళ ఇళ్లనీ చూస్తాను అని అడిగాడు కానీ, ష్మోల్ 'అవేమీ చూసేంత గొప్పవి కావనీ, చాలా అశుభ్రంగా ఉంటాయనీ, అయినా సైనికులు చూస్తే ప్రమాదమనీ' అడ్డు చెప్పేవాడు.

ఒకరోజు ఇంట్లో ఏదో పార్టీ కోసం ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. బ్రూనో కిచెన్లోకి వచ్చి చూసి, అక్కడ గాజుగ్లాసులు శుభ్రం చేస్తున్న ష్మోల్ ని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. నువ్వెలా వచ్చావు ఇక్కడికి అని అడిగితే, తనని పనికోసం లెఫ్టినెంట్ కర్ట్ తీసుకొచ్చాడని చెప్పాడు. అక్కడ పార్టీ కోసం టేబుల్ మీద పెట్టి ఉన్న ఆహారం వేపు ష్మోల్ ఆశగా చూడటం గమనించి, ష్మోల్ భయంగా వద్దని వారిస్తున్నా 'ఏమీ పర్వాలేదు ఇది మా ఇల్లే' అని కొంచెం తీసి ఇచ్చాడు బ్రూనో. ష్మోల్ అది ఆత్రంగా తింటుండగానే లెఫ్టినెంట్ కర్ట్ కిచెన్ లోకి వచ్చి, తింటున్నష్మోల్ ని చూసి 'దొంగతనం చేసావా?' అని కోపంతో అడిగాడు. 'లేదు, తను నా ఫ్రెండ్. ఇది నాకు తనిచ్చాడు.' అని చెప్పాడు ష్మోల్ . 'నిజమేనా? నీకు వీడు తెలుసా?' అని బ్రూనో ని గద్దించి అడిగితే, అతని క్రూరత్వం తెలిసిన బ్రూనో

భయపడిపోయాడు. తను చేస్తున్నది తప్పు అని మనసులో అనుకుంటున్నా కూడా 'ఆ అబ్బాయి ఎవరో తనకి తెలీదు, తనని ఇప్పుడే చూస్తున్నాను' అని అబద్ధం చెప్పాడు బ్రూనో. 'సరే అయితే. నువ్వెళ్ళు . వీడి సంగతి నేను చూస్తాను' అని చెప్పి బ్రూనోని ఆక్కడనుండి పంపేసాడు కర్ట్. బ్రూనోకి ష్మోల్ ని కర్ట్ ఏం చేస్తాడో అన్న భయమూ, ఆ అబ్బాయి మీద జాలీ, అలా చేసినందుకు తనమీద తనకి అయిష్టమూ, గిల్టీనెస్ కలిగాయి. చాలాసేపు విచారంగా, భయంగా కూర్చుండిపోయాడు. మరునాడు పనులవ్వగానే ఫెన్స్ దగ్గరికి పరిగెట్టాడు ష్మోల్ ని కలిసి క్షమాపణ చెప్పుకోవాలని. కానీ ఆరోజు ష్మోల్ రానేలేదు. చాలాసేపు ఎదురుచూసి నిరాశగా వెనక్కి వచ్చేసాడు. అలా మూడురోజులు ష్మోల్ కనిపించలేదు. ష్మోల్ ఇక తనని కలవడానికి రాడేమో, తన మీద కోపం వచ్చిందేమో అని దిగులు పడ్డాడు బ్రూనో. మూడోరోజున వేచి వేచి, ఇక రాడని వెళ్ళిపోడానికి బయలుదేరుతున్న సమయంలో దూరంనుంచి ష్మోల్ రావటం కనిపించింది. దగ్గరికి వచ్చిన తరువాత చూస్తే ష్మోల్ మొహం అంతా కమిలిపోయి ఉండటం చూసి బ్రూనోకి చాలా బాధ కలిగింది. ష్మోల్ చేతులు పట్టుకుని బ్రూనో 'లెఫ్టినెంట్ కర్ట్ వట్టి దుర్మార్గుడనీ, అతని భయంతోనే తను అలా అబద్ధం చెప్పాననీ, తనని క్షమించమని' అడిగాడు. ష్మోల్ నెమ్మదిగా నవ్వి పర్లేదులే అన్నాడు. ష్మోల్ తనని క్షమించినందుకు బ్రూనో సంతోషంతో వూపిరి పీల్చుకున్నాడు.

కాలం ఇంకొన్ని వారాలు గడిచింది. అప్పటికి బ్రూనో ష్మోల్ ఫ్రెండ్స్ అయి ఓ ఏడాది అయింది. ఈ మధ్యకాలంలో బ్రూనో తల్లికి, తన భర్తకి హిట్లర్ అప్పగించిన స్పెషల్ బాధ్యత ఏమిటో చూచాయగా తెలిసింది. అతను చేస్తున్న పని తనకి నచ్చలేదనీ, అది అన్యాయమనీ భర్తతో గొడవ పెట్టుకోడం మొదలయ్యింది. అమ్మా నాన్నల మధ్య గట్టిగా వాదనలు జరగటం బ్రూనో గమనించాడు. విషయమేమిటో బ్రూనోకి పూర్తిగా తెలీకపోయినా, అమ్మకి ఇక్కడ ఉండటం ఇక ఇష్టం లేదనీ, తిరిగి బెర్లిన్ వెళ్ళిపోవడానికి పట్టుపడుతోందనీ అర్ధమయింది. ఒకరోజు నాన్న పిల్లలిద్దరినీ తన ఆఫీసు రూమ్ లోకి పిలిచి మాట్లాడి 'అమ్మా, మీరు కలిసి వెనక్కి బెర్లిన్ వెళ్ళిపొండి. పిల్లలు పెరగటానికి ఇక్కడ సరైన వూరు కాదు అని అమ్మ అనుకుంటుంది. నా ఉద్యోగం వలన నేను ఇంకొన్నాళ్ళు ఇక్కడే ఉండాలి' అని చెప్పారు. బ్రూనోకి ఆ విషయం ఇదివరకటిలా సంతోషం కలిగించకపోగా, ష్మ్యోల్ ని వదిలి వెళ్ళిపోవాలన్న ఆలోచన దిగులుని కలిగించింది. ఆ కంగారులో నోరు జారాడని తనకి అర్ధమయ్యేలోగానే

'ఇక్కడ కూడా చాలామంది పిల్లలున్నారు కదా, కాకపోతే దూరంగా ఫెన్స్ కి అటువైపు ఉన్నారు' అన్నాడు.

ఒక్కసారిగా నాన్న షాక్ తిని ' ఏమన్నావ్? వాళ్ళ గురించి నీకెలా తెలుసు? అక్కడేం జరుగుతోందో నీకేం తెలుసు?' అని అడిగితే బ్రూనో సర్దుకుని

'నేను నా గది కిటికీ నుంచి వాళ్ళు బయట తిరగటం చూసాను. అంతే.' అన్నాడు.

దానితో నాన్న స్థిమిత పడి 'అంతే కదా. సరే అయితే. కానీ అమ్మ చెప్పింది నిజమే. ఇది మీకు సరయిన ప్లేస్ కాదు. ఈ వారమే బెర్లిన్ వెళ్ళిపొండి అందరూ.' అని చెప్పి పంపేశారు.

ష్మోల్ పరిచయమయ్యేంతవరకూ ఆ వూరి నుంచి ఎప్పుడు వెనక్కి వెళ్ళిపోదామా అని ఎదురు చూసిన బ్రూనోకి, ఇప్పుడు విపరీతమయిన దుఃఖం కలిగింది. చేసేదేమీ లేక మౌనంగా వెళ్ళిపోయాడు. మర్నాడు కలిసినపుడు తన స్నేహితుడికి ఈ విషయం చెప్పి వీడ్కోలు తీసుకోవాలనుకున్నాడు.

మరుసటి రోజు వాళ్ళు కలుసుకునే సమయానికి ఫెన్స్ దగ్గరికి వెళ్ళి ష్మోల్ కోసం ఎదురు చూసాడు కానీ తను రానే లేదు. వరుసగా మూడురోజులు కనిపించలేదు. ఇక రెండు రోజుల్లో తను వెళ్ళిపోతున్నాడు, స్నేహితుడికి వీడ్కోలు చెప్పకుండానే వెళ్ళాలేమో అనుకుంటుంటే నాలుగో రోజు ష్మోల్ వచ్చాడు, కానీ చాలా దిగులుగా ఉన్నాడు. ఏమయ్యిందని అడిగిన బ్రూనోతో తన తండ్రిని సైనికులు మూడురోజులక్రితం తీసుకువెళ్లారనీ, ఆయన ఇప్పటివరకు తిరిగి రాలేదనీ, ఎంత వెదికినా కనిపించనేలేదనీ చెప్పాడు. బ్రూనో ఆయన్ని వెదకడానికి తన తండ్రి సహాయం అడుగుతాను అంటే,

'వద్దు. అసలే సైనికులకి మేమంటే ఏమీ ఇష్టం లేనట్టుంది' అని అడ్డుచెప్పాడు.

బ్రూనో తను బెర్లిన్ తిరిగి వెళ్ళిపోతున్న విషయం చెప్పి, ' రేపొక్క రోజే మనం ఇక కలిసేది. నువ్వెప్పుడన్నా బెర్లిన్ రా మనం కలిసి ఆడుకోవచ్చు' అని పిలిచాడు. ఇంకా 'మనం ఏడాది నుంచీ ఇక్కడ కలుస్తున్నా, నా గది కిటికీ లోంచి చూడటం తప్ప మీ ఇల్లున్నచోటు నేనెప్పుడూ చూడనేలేదు. ఒక్కసారి నువ్వుండే చోటికి వచ్చి చూడాలనుంది' అని అడిగాడు.

నీకు అక్కడ నచ్చదు అని ఎంత చెప్పినా వినడు. చివరికి ష్మోల్ ఒప్పుకుని తను వేసుకునేలాంటి బట్టలు వేరొక జత మర్నాడు తెస్తాననీ, అలా అయితే సైనికులు గుర్తు పట్టరనీ చెప్పాడు. బ్రూనో తామిద్దరం కలిసి అప్పుడు ష్మోల్ తండ్రిని కూడా వెదకొచ్చు అని చెప్పాడు.

మర్నాడు అదే వేళకి ఇద్దరూ ఫెన్స్ దగ్గర కలుసుకున్నారు. తను వేసుకున్న బట్టలు, బూట్లు విప్పి ఫెన్స్ పక్కన వదిలేసి, ష్మోల్ తెచ్చిన చారల పైజామా వేసుకుని, చారల టోపీ పెట్టుకున్నాడు బ్రూనో. అంతకు కొన్ని రోజుల ముందే తలకి పేలు పట్టాయని గుండు కూడా చెయ్యడంతో, దాదాపు ష్మోల్ లానే ఉన్నాడు బ్రూనో. ఫెన్స్ ని కొంచెం క్రిందనుంచి పైకి ఎత్తితే బ్రూనో దూరగలిగేంత ఖాళీ వచ్చింది. అందులోంచి బ్రూనో అవతల వైపుకి పాకి వెళ్ళాడు. ఎన్నాళ్ళ నుంచో ఎదురుచూస్తున్న అవకాశం రావటంతో బ్రూనో కి చాలా ఎక్జైటింగ్ గా అనిపించింది. తనుండే చోటికి తన స్నేహితుడు రాబోతుండటం, తండ్రిని వెదకటానికి సాయం చేస్తాను అనడం ష్మోల్ కి కూడా ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది. ఇద్దరూ సంతోషంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, ఒకరి చేతులు ఒకరు పట్టుకుని కలిసి ఆ గుడిసెల వైపు నడవటం మొదలెట్టారు.

ఆ తరువాత బ్రూనోని ఎవరూ చూడలేదు. తన కోసం సైనికులు చుట్టూపక్కల వూర్లన్నీ వెదికినా జాడ తెలీలేదు. కొన్ని రోజుల తరువాత ఒకరికి ఫెన్స్ పక్కన బ్రూనో బట్టలు బూట్లు దొరికాయి. బ్రూనో తండ్రి అక్కడికి వెళ్ళి చూసి, ఎంత అలోచించినా బ్రూనో ఏమయ్యాడో కనిపెట్టలేకపోయారు. బ్రూనో తల్లి కొడుకు కబురు ఏమన్నా తెలుస్తుందేమో అని కొన్ని నెలలు వేచి చూసి, ముందే బెర్లిన్ వెళ్ళిపోయి తనకోసం అక్కడ ఎదురు చూస్తున్నాడేమో అని అనుమానం వచ్చి బెర్లిన్ వెళ్ళిచూసినా, బ్రూనో అక్కడా లేడు.

కొన్నాళ్ళకి బ్రూనో తండ్రికి ఏం జరిగి ఉంటుందో లీలగా అనుమానం వచ్చి ఫెన్స్ దగ్గర బట్టలు దొరికిన చోటకి వెళ్ళి చూస్తే, ఫెన్స్ క్రింద చిన్న పిల్లాడు దూరగలిగేంత ఖాళీ కనిపించింది. అది చూస్తే ఆయనకీ ఏం జరిగి ఉంటుందో అర్థమయ్యి, శక్తి కోల్పోయి ఆ ఫెన్స్ దగ్గరే కూలబడిపోయారు. ఇదీ బ్రూనో అనబడే ఓ పాలబుగ్గల పసివాడి కథ.

హోలోకాస్ట్ అనేది చరిత్రలో అతి క్రూరమైనదీ, అమానుషమైనదీనూ. (ఒక్క Auschwitz గేస్ ఛాంబర్ లోనే, ప్రపంచంలో ఇక ఎక్కడా జరగనంత ఎక్కువమంది మృత్యువు పాలయ్యారట.) ఆ సమయంలో వాటిని దగ్గర నుండి చూసిన వారికీ, వారి సంబంధీకులకీ చేదు జ్ఞాపకాలు, అనుభవాలు ఇప్పటికీ వెంటాడుతాయి. హోలోకాస్ట్ ఆధారంగా చేసుకుని చాలా జీవితానుభావాలూ, వినిపించిన కథలూ చాలా పుస్తకాలుగా వచ్చాయి. కాకపోతే వాటన్నిటిలోనూ ఆ భయానక జ్ఞాపకాలు, అవి వదిలిన గాయాల మచ్చలు స్పష్టంగా కనిపిస్తూ మనల్ని చెప్పలేనంత విచారాన్ని, అప్పటి పరిస్థితుల పట్ల ఏహ్యతనీ కలిగిస్తాయి. అయితే ఈ పుస్తకంలో ఎక్కడా ఆ ఛాయలు ఉండవు. మొత్తం ఒక చిన్నపిల్లాడి దృక్పథంలోంచి ఓ కథ వింటున్నట్టే ఉంటుంది. చివరివరకూ కూడా విషాదఛాయలు ఎక్కడా కనిపించవు. మనకి ఒక అమానుషమైన పరిస్థితులు ఉన్న కాలం నాటి కథ చదువుతున్నామన్న స్పృహ కూడా రాదు. సైనికుల ప్రవర్తన కూడా ష్మోల్ ద్వారా అమాయకంగా సూచనగా మాత్రమే చెప్పిస్తారు రచయిత. కథ పూర్తయ్యేసరికి మాత్రం మనసులో స్థబ్దత నిండి మాటలే కాదు, ఇంకే ఆలోచన కూడా రాకుండా నిస్తేజం చేస్తుంది. మనసు ఆ ఇద్దరి పసివాళ్ళకోసం ఆక్రోశిస్తుంది. ఏం సాధించిందీ మానవజాతి అని ఛీత్కారం చెయ్యాలనిపిస్తుంది.

బ్రూనో వయసు ఉన్న పిల్లలకు, తండ్రి ఏం చేస్తున్నాడో, తన ఇంటి చుట్టుపక్కల పరిస్థితులు, జరుగుతున్న యుద్ధం విషయాలూ తెలీకుండా అంత అమాయకంగా ఉంటారా అనీ, అలా ఏడాది పాటు ఇద్దరు పిల్లలు సైనికుల కన్నుకప్పి కలవటం అనేది సాధ్యమయ్యేదేనా అనీ కొన్ని విమర్శలు ఉన్నాయి. ఈ ఎలక్ట్రానిక్ యుగంలో టీవీల పుణ్యమా అని ఎన్నో విషయాల గురించి పెద్దలు పనిగట్టుకుని చెప్పనవసరం లేకుండానే పిల్లలకు తెలిసిపోతున్నాయి. ఈమధ్యకాలంలోనే పెద్దలు కూడా పిల్లలతో వారి వయసుని బట్టీ వారికి అర్థమయ్యే విధంలో, అవసరమయినంత మేరకు జరుగుతున్న మంచీ చెడూ వివరించి చెప్పటం, చర్చలు చెయ్యడం చేస్తున్నారేమో గానీ, మనం పిల్లలుగా ఉన్నప్పుడు మన వయసుకు అవసరం లేదు అనుకున్న వాటిని, మీకు అనవసరం అని చెప్పి వాటి నుంచి మనల్ని షీల్డ్ చేసి దాచటం చాలావరకు జరిగేది. అటువంటప్పుడు ఎప్పుడో 1943 సమయంలో బ్రూనో అమాయకత్వం, బయట జరుగుతున్న విషయాలు తెలీకపోవడం అనేది పెద్దలోపంగా కనిపించదు. అందులోనూ రచయిత ముందే చెప్పినట్టు ఇది ఒక ఫేబుల్ అంటే కల్పిత కథ. ఈ పుస్తకానికి ఎజెండా హోలోకాస్ట్ వికృత రూపాన్ని చూపించే ప్రయత్నం కాదు. పెద్దలు చేసే వికృత కార్యాలూ, నిర్ణయాలూ పిల్లల దృష్టినుండి చూస్తే ఎలా ఉంటాయో, వాటి ప్రభావం వాళ్ళ మీద ఎలా ఉంటుందీ అనేది తెలుస్తుంది. అలానే బ్రూనో ఫెన్స్ దాటటం అనేది, మనం మనసులకి కట్టుకున్న ఫెన్స్ దాటి తోటి మనుషులతో స్నేహాన్ని పెంచుకోవాలన్న ఆశ, సూచన కూడా కావచ్చు. కొన్ని సార్లు బ్రూనో ఆలోచనలు చూస్తే మొత్తం కథనం తేలికగా ఉండటంతో, కథగా కదిలించకపోయినా ముగింపు మాత్రం చాలా రోజులు వెంటాడుతుంది.

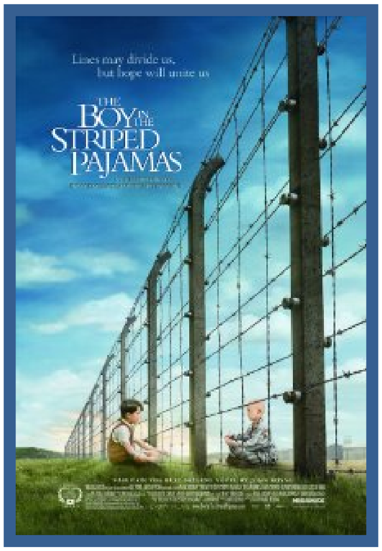

రచయిత ఒక ఇంటర్వ్యూలో ఇలా చెప్పారు *"Only the victims and survivors can truly comprehend the awfulness of that time and place; the rest of us live on the other side of the fence, staring through from our own comfortable place, trying in our own clumsy way to make sense of it all."* రచయిత కథని *"Of course all this happened a long time ago and nothing like that could ever happen again."* అనే ఆశావాదంతో ముగిస్తారు.

ఈ పుస్తకాన్ని 2006లో వ్రాసారు. ఐర్లాండ్ లో రెండు అవార్డ్లు, స్పెయిన్లో ఇంటర్నేషనల్ బెస్ట్ బుక్ అవార్డునూ పొందింది. దాదాపు రెండేళ్లు ఐర్లాండ్ లోనూ, స్పెయిన్లోనూ బెస్ట్ సెల్లర్ గా నిలబడింది. ఈ పుస్తకానికి వచ్చిన అవార్డులూ, నామినేట్ చేయబడిన అవార్డుల వివరాలు ఇక్కడ చూడొచ్చు. 2008 లో సినిమాగా వచ్చింది. కథకి ఎక్కువ మార్పులుచెయ్యకుండా, పుస్తకంలో ఉన్న ఇంటెన్సిటీ కోల్పోకుండా చక్కగా తీసారు. సినిమా కూడా చాలా ప్రశంసలూ, విమర్శలూ కూడా పొందింది.

రచయిత గురించి: John Boyne ఐర్లాండ్ కు చెందిన రచయిత. ఆయన ఎనిమిది నవలలూ, నాలుగు పిల్లల నవలలూ, దాదాపు డెబ్బయ్ కథలూ వ్రాసారు. ఆయన రచనలు 46 భాషల్లోకి అనువదించబడ్డాయి. ఐర్లాండ్ లోనూ, విదేశాల్లోనూ ఆయన రచనలు చాలా ప్రశంసలు పొంది, అవార్డులు గెలుచుకున్నాయి. ఆ వివరాలు ఆయన వెబ్ సైట్ లో చూడవచ్చు. ఆయన రచనలకు గానూ 2012 లో ఆయనకు 'Hall of Fame' గుర్తింపు గూడా లభించింది.

(Images Source: Internet)

(రచయిత్రి బ్లాగు http://padamatikoyila.blogspot.com/)

(వచ్చే నెల మరో మంచిపుస్తకంతో కలుసుకుందాం)

COMMENTS